

mindre end i dette Øjeblik (*Olufson*: Men hvis vi nu aldrig naar det?). Hvis vi aldrig naar dertil, saa kan det være, Forholdene trækker sig saaledes til Rette, at man maa sige, at Konjunkturerne for Landbruget er af den Art, at de opvejer det direkte Statstilskud, der nu gives; men man vil gennem den Maade, hvorpaa man administrerer dette Statstilskud, altid være Herre over, at der ikke kommer det Misforhold til Stede, som det ærede Medlem staar her og taler om. Naar det ærede Medlem gjorde opmærksom paa, at et nu oprettet Husmandsbrug ikke vilde kunne faa Tillægsgjord, undtagen hvor der var Præstegaardsjord eller Lens- og Stamhusjord til Raadighed, er det ikke fuldstændig rigtigt; thi et nu bestaaende Husmandsbrug med mindre Jordtilliggende vil kunne faa et Tillæg til dette alle Vegne, hvor der er Jord i offentligt Eje, som støder op til Bruget, og denne Jord i offentligt Eje vil ifølge det Lovforslag, vi skal behandle efter dette, kunne tilvejebringes rundt om i Landet, hvor der nu ikke er Præstegaardsjord og Lensjord til Disposition. Det ærede Medlem vil altsaa se, at disse to Love alt i alt vil skabe saa gode Forhold, at virkelig det kan naas, som jeg gjorde mig til Talsmand for, saaledes at Loven af 4. Oktober 1919 kan anvendes overfor de stakkels Husmandsbrug, det ærede Medlem traf paa før Paasken eller i Paasken, Brug paa 4 Tdr. Land, som nu kun kunde faa 1 200 Kr. til at forøge deres Jordtilliggende.

Niels Frederiksen: Jeg skal ikke forlænge Debatten her ved anden Behandling synderligt, men indskrænke mig til at stille et Par Forespørgsler. Den højtærede Landbrugsminister og den ærede Ordfører for Venstre (*Martin Hansen*) anbefalede at stemme imod Ændringsforslag Nr. 1 ud fra den Betragtning, at det ikke var heldigt skematisk at opstille Regler for, hvorledes Forholdet mellem Jord og Bygninger maatte være paa de Husmandsbrug, man ønskede at oprette efter det foreliggende Lovforslag. Jeg vil derfor gerne for helt at klare Forholdet stille et Spørgsmaal til den højtærede Landbrugsminister. Denne Lov skal, antager jeg, føres ud i Livet allerede i indeværende Sommer, og der vil fra Administra-

tionens Side blive udstedt et Cirkulære hvorefter Ansøgninger ekstraordinært hurtigt indkaldes. Jorden vil blive købt og Byggelaanene givet i indeværende Sommer. Jeg tænker mig da det Tilfælde, at en Amtskommission ude i Landet kommer til at staa overfor et Forhold som dette, at en Mand ønsker at købe en Lod paa 5 Tdr. Land af noget af den bedste Jord, vi har paa Øerne, som i Jordværdi er ansat til 700 Kr. pr. Tønde Land, men han kan ikke erhverve den for ringere Pris end 1 200 Kr. pr. Tønde Land, og de allerfleste af Egnens Befolkning vil sige, at den Pris kan faas ogsaa af andre, naar Ejeren vil sælge, det er slet ingen urimelig Pris; det vil forekomme i det praktiske Liv Gang paa Gang. Manden kommer altsaa til at købe Jorden til en Pris af 6 000 Kr.; han bygger sit Hus, fornuftigt og klogt efter de nuværende Forhold, for 14 000 Kr. og har saa 2 000 Kr. tilbage til Besætning og har dermed opfyldt Lovens Bestemmelse om et Husmandsbrug til en Laaneværdi af 22 000 Kr. Jeg spørger saa: Kan en Amtskommission da nægte denne Mand Laan med den Begrundelse, at han har oprettet et Husmandsbrug, der ikke svarer til denne Lovs Bestemmelser? Hvis ikke den kan nægte dette, vil det Forhold indtræde, at man giver vedkommende Mand et Statslaan paa 19 800 Kr. til Oprettelse af et Husmandsbrug paa 5 Tdr. Land. Jeg vil gerne bede den højtærede Landbrugsminister udtale sin Mening herom som Retledning for Amtskommissionernes Arbejde. Jeg er nemlig overbevist om, at vi Gang paa Gang i det praktiske Liv vil komme til at staa overfor de Tal, jeg her har nævnt, og det vil atter sige, at man her i bekræftende Fald ved Statslaan vil oprette et Husmandsbrug, som slet ikke kan føde sin Mand, som er alt for lille, fordi det er umuligt indenfor denne Lovs Rammer at oprette et ordentligt Brug. Hvis vedkommende Amtskommission nemlig siger nej, vil jeg spørge den højtærede Minister: Hvordan skal man saa forholde sig overfor dette, at det overhovedet er umuligt at gøre Brug af Loven, fordi Priserne ude i Landet er for høje for Jord-erhvervelse? I dette Tilfælde vil Jordværdien jo andrage ca. 16 pCt. af vedkommende Husmandsbrugs Laaneværdi.